

සිංහල සන්දේශ සාහිත්‍යයෙන් හෙළිවන ශ්‍රී ලාංකේය ආභරණ සංස්කෘතිය

හංසමාලා රිටිගහපොළ

සිංහල හා ජනසන්නිවේදන අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය

hansritigahapola@gmail.com

සිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසයේ සන්දේශ සාහිත්‍යයට හිමි වන්නේ ප්‍රමුඛතම ස්ථානයකි. 'සං' යන උපසර්ගයෙන් 'මනාව' යන අරුතත් 'දිශ්' යන පදයෙන් 'දැක්වීම' යන අරුතත් එක් වී ඇති 'සන්දේශ' යන්න ප්‍රේෂක, භාරක, ග්‍රාහක හා සන්දේශ යනාදියෙන් සමන්විත වූවකි. සියබස්ලකර (ක්‍රි. ව. 9) නම් කෘතියෙන් පැන වූ 'පෙදෙන් බුදු සිරිතැ' නියමය අනුව පද්‍යයෙන් බුදු සිරිතක් පමණක් පබැඳීමේ සම්ප්‍රදායට නතු වීමට හෙළ කවීන්ට සිදු විය. මේ හේතුවෙන් ජාතක කතා, දහම් කතා යනාදී බුදු සිරිතට අනුගත ව රචිත සිංහල පද්‍යාවලියෙහි යට කී නියමය බණ්ඩනය වීම ඇරඹුණේ සන්දේශ කාව්‍යවලිනි. ඒ අනුව බුදුන් උපන් දේශය උත්කර්ෂයෙන් වර්ණිත හෙළ කවීන්ට ලාංකේය සමාජය හා පරිසරය පිළිබඳව කවි පබැඳීමේ අවකාශය සිංහල සන්දේශාවලියෙන් හිමි වුණි. ශ්‍රී ලාංකේය ආභරණ සංස්කෘතිය පිළිබඳ කරනු ලබන මෙකී විමර්ශනය සිංහල සන්දේශාවලිය ඇසුරින් සිදු කරනුයේ, ඒ වනාහි තත්කාලීන සිංහල සමාජය නිරූපණය කරන කාව්‍යාවලියක් ද වන බැවිනි.

ඇඳුම් අදින්නට පෙරාතුව සිට ම ආභරණ පැලඳී මිනිසා මුල් කාලයේ දී ගල් වර්ග, බෙලි කටු සතුන්ගේ දත් සහ ඇට ආදියෙන් ආභරණ තනා ගෙන ඇත. ලෝහ වර්ග සොයා ගැනීමෙන් අනතුරුව ආභරණ සැකසීමේ කිසියම් වර්ධනීය තත්ත්වයකට පැමිණි ඔහු සංස්කෘතිය, සමාජ තත්ත්වය, සුන්දරත්වය ඔප් නැංවීම සඳහා ආභරණ පලඳ ඇති බව පෙනෙන්නකි. සන්දේශ සමාජයේ දී පුර වර්ණනා, නගර වර්ණනා, රාජ වර්ණනා, නළඟන වර්ණනා යනාදියෙහි උත්කර්ෂවත් ලෙස යොදා ගනු ලැබූ ස්ත්‍රී හා පුරුෂ වර්ණනාදියෙන් එවක සමාජයේ රූපාලංකාරය, නර්තනාදී විශේෂ අවස්ථාවන් සඳහා භාවිත ආභරණ නිරූපණය කිරීමට සන්දේශ කවියා සමත් වී තිබේ. මෙහි ප්‍රධානතම අරමුණු වන්නේ අතීත ශ්‍රී ලංකා සමාජය, හා එකල භාවිත ආභරණ හා ආභරණ සංස්කෘතිය හඳුනා ගැනීම යි. ඒ සඳහා උපයෝගී කර ගන්නේ සිංහල සන්දේශාවලියේ ප්‍රමුඛතම සන්දේශ වන තිසර, මයුර, පරෙවි, කෝකිල, සැලලිහිණි, ගිරා, හංස හා සැවුල් යන සන්දේශ පමණකි. සපුරා මුද්‍රිත මූලාශ්‍රය පමණක් ඇසුරු කර ගනිමින් සිදු කරනු ලබන මෙම විමර්ශනය සමාජීය සාහිත්‍ය අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය නියෝජනය කරන්නකි.

එමෙන් ම රත්රන්, රිදී, මුතු, මැණික් ආදියෙන් නිර්මිත ආභරණ හා ඊට සමගාමී ව පැවති සමාජමය ආකල්ප, විශ්වාසයන්ගෙන් යුතු ආභරණ සංස්කෘතියක් ශ්‍රී ලාංකිකයන් සතු වූ බව මෙයින් හඳුනාගත හැකි ය. සිංහල සන්දේශ සාහිත්‍යය වූකලි භාෂාව, කාව්‍යාලංකාර, විවිධ වෘත්තාදියෙන් පමණක් පෝෂිත වූවක් නො ව තත්කාලීන ජන සංස්කෘතිය පිළිබිඹු කරන කැඩපතක් බව ද පැහැදිලි කර ගත හැකි ය.

ප්‍රමුඛ පද: ආභරණ සංස්කෘතිය, සිංහල සන්දේශ සාහිත්‍යය, රත්රන්, රිදී, මැණික්, මුතු,